

Sahib ve Başmuharriri
SİRET BAYAR
Memleket menafine aid yazılara
savaiyatımız açıktır.
Basılmayan yazılar geri
verilmez.

ULUS SESİ

— SİYASAL GÜNDELİK TÜRK GAZETESİ —

Sayı 1266

7 Temmuz 1939

Cuma

Sayısı 100 Paradır.

On ikinci yıl

Kuruluş yılı 1 Ağustos 927

Seyahat Notları:

Bir Köylü Dayının şükran hisleri VE İki Çeklinin göz yaşları

Ankara : Siret Bayar

Diyarbakır - Ankara arasındaki tren yolculuğu o kadar kısalmışki, insan bu kilometrelerce yolun 36 saatla kestirildiğine bir türlü inanacağı gelmiyor.

Şark vilâyetlerimize yeni ve feyizli bir devrin kapılarını açan Diyarbakır demir yolunun bir taraftan Vana ve daha şarık, diğer taraftan Cizreye vararak Irak demir yolu ile birleşeceği günü de pek yakında görmek bahtiyarlığına nail olacağımıza ne kadar sevinsek haklıyız ve Milli Şef İnönü'nün bütün yurdu çelik bir ağ içine almak azminin yüksek tecellileri karşısında, Cumhuriyet Nafasının Türk parası, Türk kafası ile yarattığı büyük eserleri önünde ulusca ne kadar şükran hissi taşısak yine azdır.

Türk azmi dağları aşıyor, nehirler üzerinde asrın en modern köprülerini kuruyor, bir zamanlar (kuş uçmaz, kervan geçmez) diye anılan sarp yollarından şimendüferini yürütüyor. Hem de nasıl, yılları aylara, günleri saatlara sıkıştırmak suretile.. Dün geçilmez kayalık bir yoldan bir sene sonra trenle geçmek saadetine kavuşuyoruz.

Çok uzak değil yakın bir tarihi göz önüne getirelim. Mardin veya Diyarbakırdan Ankara ve İstanbul gibi uzak bir yere gitmek şöyle dursun, birbirine yakın iki memleket arasında yolsuzluk-

tan ve soyulmak, öldürülme korkusuyla seyahat etmek bir mesele idi. Bu yollarda yaptığımız seyahetlerin acı ve heyecanlı günleri hâlâ gözümüzün önünden silinmemiştir.

Bu hatırayı, Malatya istasyonunda bir genç çevikliğiyle trene atlayan ve kompartımanımıza gelen Elazığlı yaşlılarım, çok gün görmüş, feleğin çemberinden geçmiş, gençliğinde Amerikada çalışarak hayatını kazanmış bir köylü dayı bir daha canlandırdı.

Yaşı yetmişe yaklaştığı halde otuz yaşındaki bir genç kadar dinç olan ve saçlarında tek tük beyaz kıllara rastlanan bu köylü dayı, yol boyunca Amerikaya nasıl gidüp çalıştığını, sultanlık devrinde yolsuzlukta ve asayişsizlikten çektiklerini anlatıp durdu.

— Ya Bayım şimdi bir gün bir gecede Elazığdan Ankara ve İstanbula varıyoruz. Hem de böyle güzel kadife kaltuklara dayanarak.. Eskiden İstanbuldan Elazığa varmak için bir ay hayvan sırtında yol giderdik. Barı yolda yol olsaydı. Dağ başlarından, uçurumlardan, kayalıklardan salavatla geçerdik. Hele yollarda soyulmak, öldürülmek korkusuyla yüreğimiz ağzımıza gelirdi. Ne mutlu size ki o günleri görmediniz, gördünüzse de az gördünüz. Bizim ömrümüzün çoğu bu kara gün.—Sonu 3 üncü sayfede—

Mareşal Çakmağın teftişleri

Ankara 7 (A. A.) — Genelkurmay başkanı Mareşal Fevzi Çakmak refakatinde ordu müfettişleri, kolordu, müstahkem mevki kumandanları olduğu halde dün Menemen ve Focadaki birlikleri teftiş ve akşam İzmir'e dönmüştür.

Sayın Mareşalin geçtikleri bütün kasaba ve köylerde halkın yenilmez orduya güven ve bağlılığını ifade eden candan sevgi ve saygı tezahüratı ile karşılanmış ve uğurlanmıştır.

Parti ve Hükûmet faaliyeti

Ankara 7 (A. A.) — Genel başkanlık divanının üç yıl evvelki kararile birleştirilmiş olan Parti ve hükûmet faaliyeti Partimizin beşinci büyük kurultayınca tanzim ve kabul edilen nizamname hükümlerine uyularak genel başkanlık divanının 7/6/939 da tefrik edilmiş ve parti genel sekreterliği tarafından yeni kararın tatbikatı hakkında Vali ve C. Halk Parti başkanlarına tebliğat yapılmıştır.

Edirne asfalt yolu

Ankara 7 (A. A.) — İhalesi yapılmış olan Babaeski - Edirne asfalt yolunun müteahhitleri Edirneye gelmişlerdir. Yakında çalışmalarına başlayacaklardır.

Karagün dostu

Yazan: Cemal İŞINAY

Her kes, her şey insana, akgünde, refah ve saadet içinde yaklaşır.

Kızılay işte böyle degildir. Kızılay karagün dostudur.

Dumanları afaka yükselen kızgın alevler içinde yuvarlanırken bizi kolumuzdan tutup çeken, yerden gökten ve her taraftan yağdırılan müthiş ölüm ateşleri arasında yaralarımızdan kanlar boşalırken bizi kolları arasına alarak kaldıran, coşkun bir tufan içinde sürüklenip ölüme giderken bir dalgıç gibi bize sarılıp kurtaran, korkunç bir yer sarsıntısından, evsiz, barksız, çıplak, aç susuz kalmışken bize ev, sıcak aş, sıcak yatak veren Kızılaydır.

Daha akla gelmeyen böyle felâketli ve acı günlerimizde, bizden menfaat görenler, ak günlerimizde bize canlarını feda etmekten çekinmediklerini zaman zaman söyleyenler yüz çevirip omuz silerken, Kızılay güler yüzile, müşfik kollarile bize yaklaşır, içtimai fark gözetmeksizin bizi bağrına basar, aç karnımızı doyurur, yaramızı sarar ve insanlığın emrettiği bütün şeyleri yapmaktan çekinmez.

Aziz Yurtdaş! Felâketli günlerinde sana kucak açan bu müşfik karagün dostu kuruma aza ol. Ona elinden geldiği kadar yardımdan hiç bir zaman çekinme.

Kastamonide bir sel felâketi

Kastamonu 7 (Husu-si) — Dün Kastamonuda 1313 yılından beri görülmemiş bir sel olmuştur. Bir metre kadar yükselen seller derenin iki tarafındaki evleri tamamen basmış bir iki evin divarlarını yıkmıştır. Mevcut altı

ahşap köprüyü de seller götürmüştür.

Elektirik telleri tahrib olmuş ve şehir karanlıkta kalmıştır. Dört kişinin boğulduğu bildiriliyor. Vilâyetçe her türlü tedbirler alınmıştır.

Pamuk ipliği ve mensucat sanayii hakkında

Ankara 7 (A. A.) — Pamuk ipliği ve mensucatu sanayinin tabi olacağı şartları hakkındaki 21803 sayılı kararname hükmü 11171 sayılı kararnamesile kaldırılmış olduğundan es-

ki kararnamelerin meriyette olduğu sırada müracaatta bulunufta talepleri red edilmiş olanların yenide müracaat edebilecekleri iktisat vekâletinden bildirilmektedir.

CİZRE

Tarih Kaynaklariyle süslü bir hazinedir

Yazan: Siracettin Oktay

—Dünden Artan—

Hele 937 yılındanberi Cizrede bulunan t.ezih ve

Bay Baki Başaran

değerli Halkevi başkanı Kaymakam ve belediye Reisi Bay Baki Başaranın umran sahalarında ve Cizrenin terakkiyatı hususunda başardığı işler şayanı takdir olmakla Cizre tarihçesinde kendisine pek yüksek ve kıymetli bir yer ayırmıştır. Yapılması uzun bir müddete muhtaç bulunan işlerin gayret ve mesaisi sayesinde anı olarak yapılmaktadır.

Önce, Cumhuriyetimizin paydarlığını candan dileyen Cizre halkı Lozan müdafii, Hatay müncisi ve Türkiyeye babalık yapan Milli Şef ve Değişmez başkanımız Yavuz İnönüye eğilirken binlerce minnet ve şükranlarını

arz etmiyi bir borç bilir ve halkevimiz başkanlığını Kaymakam ve Belediye Riyaseti gibi üç mühim vazifeyi deruhde eden kıymetli Bay Baki Başaranı da saygı ile anar ve yürekten gelen sevinçlerimizle kendisine muvaffakiyetler teminini ederiz. Halk ve memleket menafii namına şunu da ilâve etmekle ödevimi yapmış olurum:

1 — Yeni yapılan ve hakikaten bir mükemmel pazar yeri, geniş ve muvafik mahallin ön meydanlığında bir yer ayırt edilerek vatan yavrularını tehlikelerden kurunması ve hem de Belediyemize bir varidat olmak üzere gelen otomobillere bir durak, bir garaj yaptırılması ve Otomobillerin daima ana cadde üzerinde durmasına müsaade edilmemesi, geliş ve gidiş mevkilerinin tesbiti ve levhalar astırılması.

2 — İki hudud boyundaki Cizrenin Azamî 100 — 200 lira gibi cüz'i bir sermaye ile idarelerini teminden aciz kalan ve iktisadiyetleri sarsılmış, buhranlar içerisindeki esnaflarımıza Ticaret azamümmessilligince teshilat gösterilmesi ile mağduriyetlerinin göz önüne alınması. Irak ve Suriyeye ihraç olunan mevadın Ticaret mümessilliginde yapılması lâzım gelen mua-

melelerin ehven olarak yapılması ve uzun müddetlerce Halkın beklettilmemesinin temini.

3 — Büyük Camiimiz Ratıp ve harabezardır. böyle bir asari atikanın yıkılması muvafik değildir. Ezher cibet inşası lâzımdır. buna da zamanında çare bulunması.

4 — Asari atikasile memlu ve tarihçesi pek zengin bulunan Cizremiz kendi Halkevinde bir dil tarihi edebiyat şubesinin ilâvesini ve Cizrenin tarihinden ve umumî vaziyetinden bahs eder şekilde her hangi bir eserin tab'ına Halk evimiz tarafından muzaheret olunması lâzım geldiğini Memleketimin menfaati için faydalı gördüğüm şu yszıları yazmakla bahtiyarım.

Yarınki Postalar

1/7/939 Cumartesi

Yarın sabak gelecek Tren Postası yoktur.

Öğleden sanra saat 13,30 da Diyarbakır, Ankara, İstanbul, Derik, Kızıltepe, Nusaybin ve saat 17 de Cizre, İdil, Midyat, Gercüş, Savur postaları gelecek ve saat 18 de Ekspres Tren postası gidecektir.

Ticaret Heyetimiz

Fransa ile aramızda yeni bir Ticaret anlaşması yapmak üzere Parise gidecek olan hey'etimiz İstanbuldan hareket etmiştir.

ŞEHİR Ve İLÇE HABERLERİ

Kızıltepe kaymakamı

Bir kaç günden beri şehrimizde bulunan Kızıltepe Kaymakamı evelki gün Kızıltepeye gitmiştir.

Kızıltepe jandarma komutanı ile Tayyare Cemiyeti Reisi şehrimizde

Kızıltepe Jandarma Komutanı yüzbaşı Bay Halid Andaç ile Tayyare Cemiyeti Reisi Bay Sıtkı Türk oğlu evelki gün şehrimize gelmişlerdir.

Şehir içindeki nakıl vasıtaları

Haber aldığımızı göre sür'atlı giden nakıl vasıtalarının şehir içindeki sür'atını azaltırmak isteyen Belediyemiz evvelâ bu hususta otomobil sahiplerini ikaz etmiş ve bu işe ehemmiyet vermeyen bir kısım Şoförleri cezalandırmağa başlamıştır. Bu vaziyet muhitte iyi bir intisal nümunesi olmuştur. Bunun içindir ki şehir içindeki nakıl vasıtaları sür'atlarını artık azaltmışlardır.

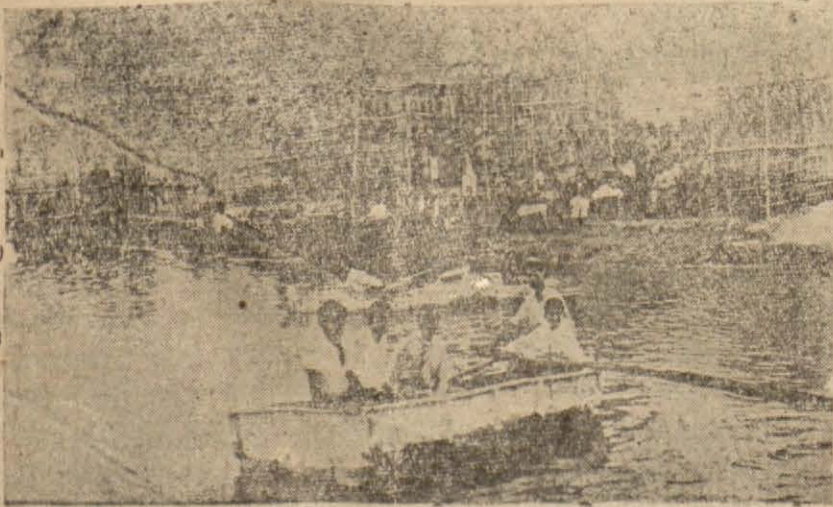
Nevyork Sergisine gönderilen mallar

Nevyork beynelmilel sergisine evvelce Sümerbank tarafından gönderilmiş olan bazı nümunelerin kâfi geldiği anlaşıldığından

Sümerbank fabrikaları tarafından sergi için yeniden yapılmış bir eşya, Nevyorka gönderilmiştir.

İngiliz Hükümdarları Mısıra gidecek

"Sunday Ekspres", gazetesinin Londra lomatik mahfillerden aldığı malûmata atfen dirdiğine göre. İngiliz Kral ve Kraliçesinin müzdeki sene başlangıcında Mısırı ziyaret meleri pek muhtemeldir.

Cizre Plajından bir görünüş

Seyahat Notları:**Bir Köylü Dayının şükran hisleri
VE
İki Çeklinin göz yaşları**

— Baş tarafı 1 nci sayfada —

lerle geçti.

Gözleri yaşaran köylü dayı ilâve etti:

— Allah Cumhuriyete zeval vermesin. Bak şimdi 25 lira vererek böyle kadife koltuklara yaslanarak 15 gün istediğim yeri geziyorum. Oldu dört defa, Sivasa gidip geliyor, işlerimi görüyorum. Bundan büyük nimet olur mu?

Dayının Cumhuriyet devrinde gördüklerini neşe ile anlatışı bize her şeyi, hatta yemek yemeyi bile unutturmuştu. Sivasa nasıl vardığımızın farkında olmadık.

Köylü dayı Sivas istasyonunda bizden ayrıldı. Ben ve bir subay arkadaşım yemeklerimizi yiyerek tatlı bir uykuya daldık.

Malatya İstasyonunda köylü dayı ile kompartımanımıza Praga giden ve Türkiyede çalışan iki Çekoslovakyalı Montor da binmişti. Az Türkçe bildikleri için konuştuk.

Nereye gittiklerini sordum. İçlerinden biri ve mai gözlerinin içinden büyük bir ızdırabın altında bulunduğu okunan uzunca boylu çekli, Çekoslovakya dedi.

Ben, demek Almanya ya gidiyorsunuz dedim.

Başını sallayarak ve içini çekerek

— Evet eski Çekoslovakya, şimdi Almanya, Yakında yine Çekoslovakya..

Subay arkadaşım çok güç dedi. Öbürü söze karışarak

— İki sene sonra yine Çekoslovakya

Her iki Çeklinin gözlerinden kırmızı yanakları üzerine bir kaç damla yuvarlanmıştı.

Türkiyeden çok memnun olarak memleketlerine dönen ve Ankara İstasyonuna kadar, Çekoslovakyanın maruz kaldığı felâketten ve fikirlerine göre sebeplerinden bahseden bu iki sanatkârda cidden yüksek bir milliyetçilik hissi vardı.

Eğer dedim, her Çekli sizin gibi düşünüyor ve tekrar istiklâle kavuşmak için yaniyorsa dediğiniz doğru çıkar. Her ikisi birden, kınk bir Türkçe ile

— Çek hiç, hiç Alman olamaz, bu his hepimiz var, şimdi Almanya, yakında yine Çekoslovakya..

Hip şüphe yok ki, her millette aranan en büyük hislat Milliyetçilik ruhudur. Bu ruh, o milleti teşkil eden efrad arasında ne kadar yüksek yer almışsa, o millet istikbale o kadar imanlı ve azimli yürür, istiklâl ve varlığını o derece korumak kudretini kendinde bulmuş olur.

Türk milleti buna canlı bir delildir.

**İngiltere
Tittik alıyor**

İngiltereden yeni tiftik mübyaası için talepler geldiği ve ilk parti olarak karahisar tiftiklerinden üçyüz balyahk bir parti kilosu 118,5 kuruştan satıldığı piyasada bidirilmiştir.

RADYO**Türkiye Radyodifüzyon Postaları****Türkiye radyosu Ankara radyosu****Uzun Dalğa:** 1648 m. 183 Kcs. / 120 Kvv.**Kısa Dalğa:** 19,74 m. 15195 Kcs. / 20 Kvv.
31,70 m. 9465 Kcs. / 20 Kvv.**Bu günkü program****Cuma 7 1939**

12,30 Program

12,35 Türk müziği —PI

13,00 Memleket saat a-yarı, ajans ve meteoroloji haberleri

13,15,14 Müzik Karışık program — PI

19,00 Program

19,05 Müzik Bach Kantat N. 78 koro — PI

19,15 Türk müziği İnce saz Fash

20,00 Memleket saat a-yarı, ajans ve meteoroloji haberleri

20,15 Konuşma Haftalık

spor servisi

20,30 Türk müziği Seçilmiş beste semai ve saz semaileri

21,10 Konuşma

21,25 Neşeli plaklar—R.

21,30 Radyo Orkestrası — Şef: Praetorius

22,30 Müzik Operet seleksiyonları — PI

23,00 Son ajans haberleri, ziraat, esham tahvilât, kambiyo—nukut borsası fiyat

23,20 Müzik Cazband PI

23,55,24 Yarınki Program.

İstimlâk Kanunu**Lâyiha, yaz tatilinden evvel Meclisten çıkarılacaktır**

Ankara — Belediyelerce yapılacak istimlâklar hakkındaki kanunun bazı maddelerinin değiştirilmesine ve bu kanuna yeni bazı hükümler ilâvesine dair olan kanun projesini tetkik etmek üzere teşkil edilmiş olan muvakkat encümen projeyi müzakereye başlamıştır. Proje yaz tatilinden evvel kanunlaşılacaktır.

Kandaş!

İkdisaden düşkün milletler ölüme mahkûmdür
Bunun yaradıcısı da kaçakçılıktır.

Muallimler**değiştirilmiyecek**

Ankara [Hususî] Muallimlerin meslek hayatında huzur ile çalışmalarını temin maksadile sıhhi ve idarî mühim sebeplere istinat etmedikçe Maarif Vekâleti, bu yıl muallimler arasında nakiller yapmayacaktır.

**günlük
PIYASA**

Buğday	2	50
Arpa	2	40
Un (Bir çuval)	575	
Darı	2	50
Nohut	6	
Mercimek	3	
Pirinç	25	
Sade Yağ	95	
Tere yağı		
Zeytin yağı	70	
Yün	40	
Deri	40	
Badem	20	
Badem içi	95	
Ceviz		
Ceviz içi		
Mahlep	25	
Mazi	19	
Kesme Şeker	35	
Toz şeker	31	
Kahve	120	
Sabun	42	
Çay	350	
Kuru üzüm	20	
Pekmez	15	
Bal	50	

Yılda (1) Lira

Her gün binlerce yavruyu senin yardımın, senin şefkatinle sinesin de barındıran Çocuk Esirgeme kurumudur.

Yılda 1 lira ver Çocuk Esirgeme kurumuna üye ol.

Çocuk

Çocuk Esirgeme Kurumu Genel merkezi tarafından çıkarılmakta olan (Çocuk) adlı derginin (136) Sayısı çıkmıştır.

Yurt yavrularının sağlık, sosyal Kültürel durumlarının inkişafına hizmet eden bu kıymetli dergiyi çocuklara çocuklu ana ve babalara tevsiye ederiz.

Mardin Vilâyet Daimî Encümeninden

1 — Eksiltmeye konan iş: Gercüş merkez kazasındaki ilkokul binasının nevakısı inşaatı keşif bedeli 2400 liradır.

2 — İnşaat 28/6/939 tarihinden 18/7/939 tarihine kadar 21 gün müddetle açık eksiltmeye çıkarılmış olub 18/7/939 Salı günü saat 12 de Mardin Vilâyet daimî Encümeninde ihalesi yapılmıştır.

3 — Muvakkat teminat miktarı 180 liradır.

4 — İsteklilerin ihale gününden en az sekiz gün evvel istida ile Vilâyete müracaatla ehliyet vesikası almaları şarttır.

5 — Evrak keşfiyeyi görmek ve bu hususta daha fazla malumat almak isteyenlerin Vilâyet Daimî Encümeni ile Nafia dairesine müracaatları ilân olunur.

3-5-7-8-10

Mardin Tapu daresinden

Babusor mahallesinde taksim ve ifrazı istenilen bir hissesi seyit ahmet pinecinin ve iki hissesi halil oğlu ahmet namlarında mukayyet bir bap hanenin görülen lüzum üzerine mahallen keşif ve tahkikatın yapılacağından gazetenin çıktığı günün ferdasından itibaren 10 inci günün saat 7 de mahallinde bulunacak memura alakadarların müracaat etmesi ilân olunur.

Mardin Nafia müdürlüğünden

1 — Eksiltmeye konulan iş: Mardin istasyon yolundaki 808 metrelik şose tamirâtı.

2 — Keşif bedeli (495) lira 42 kuruştur.

3 — Tamirat 11/7/939 Salı günü Vilâyet daimî Encümenince yapılacaktır.

4 — Talipler için ehliyet vesikasına lüzüm yoktur.

tur.

5 — Muvakkat teminat miktarı (37) lira 16 kuruştur.

6 — Bu hususta daha fazla malumat almak ve evrakı keşfiyeyi görmek isteyenler Vilâyet encümeni ile Nafia dairesine müracaatları ilân olunur.

5 7 8-10

Mardin Hukuk Mahkemesinden

Müddei Mardin hazine vekili sülaymanın müddei aleyh Latifiye mahallesinden Şemun pekendi oğlu hirmuz aleyhine açmış olduğu hanenin tescil davasının yapılan muhakemesinde:

bu bapteki davanın reddine 13/6/939 tarihinde asliye hukuk mahkemesince karar verilmiş ve

müddei aleyhin ikamet mahalli mechul bulunması hascibile kendisine kararın ilanen tebliğine ayrica karar altına alınmış olduğundan merhum hirmizin ilân tarihinden itibaren bir ay içinde kanun yollarına müracaat etmediği takdirde hükmün katileşeceği ilân olunur.

YURTDAŞ!

**Türk Hava
Kurumuna
Yardım Et**
Buyardım en büyük bir yurd borcudur.

Yurtdaş!

Yurdun en uzak köşesindeki Yoksul Yavuların sağlığına erişebilmek için Yılda bir Lira verip Çocuk Esirgeme Kurumuna Üye olalım...

Cizre Satınalma komisyonundan

Cinsi	Kilo	Eksiltme se	M. Teminat	İhale	Günü
Un	160000	Kapalı zarf	1670 00	24/7/939	S. 9
Sade yağ	6000	" "	383	" "	" 11
Pirinç	20000	açık eksiltme	300	" "	" 15
Fasulya	15000	" "	135	25/7/939	" 9
Nohut	10000	" "	27	" "	" 11
Mercimek	7000	" "	34	" "	" 15
Şehriye	5000	" "	175	" "	" 16
Gaz	5000	" "	105	26/7/939	" 11
Odun	300000	" "	225	" "	" 11
Arpa	70000	" "	210	27/7/939	" 9
Saman	76000	" "	114	" "	" 11
Ot	80000	" "	180	" "	" 15
Sabun	3000	" "	117	28/7/939	" 10
Et	60000	Kapalı zarf	1125	" "	" 10

Cizre HD. TB. taburunun senelik ihtiyaçları yukarıda yazıldığı gibi eksiltmeye çıkarılmıştır. Şartnameler TB. LV. dadır taliplerin teklif ve teminatları ile komisyon müracaatları ilân olunur.

30/3/5/7